

GRAVITACIJSKI ZAKON

Splòšni gravitacijski zákon (tudi Newtonov gravitacijski zakon ali zakon težnosti) pojasnjuje, da gravitacijska sila pojema z razdaljo. Poleg tega teorija pokaže, da kadar je masa telesa večja, je večja tudi njegova gravitacijska sila. Newton je zapisal zakon v svoji knjigi Matematična načela naravoslovja (Philosophiae Naturalis Principia Mathematica) leta 1687. Potrebno je poudariti, da Newton ni "iznašel" ali "odkril" gravitacije. Določil jo je samo matematično. Uporabil je svoj zakon skupaj s svojimi tremi zakoni gibanja, da bi nadomestil Keplerjeve zakone gibanja planetov. Vsako telo v Vesolju privlači vsako drugo telo s silo, katere smer leži na zveznici njunih težišč in je sorazmerna zmožku njunih mas in obratno sorazmerna kvadratu razdalje med njima. Dve telesi se privlačita s silo, ki je premo sorazmerna produktu njunih mas in obratno sorazmerna kvadratu razdalje med njima. Natančno govoreč zakon velja samo za točkasta telesa. Če imajo telesa še prostorsko razsežnost, resnično silo dobimo z integriranjem sil med različnimi točkami.

$$F = \kappa \frac{m_1 m_2}{r^2},$$

kjer je:

F ... gravitacijska sila med dvema telesoma,

m_1 ... masa prvega telesa,

m_2 ... masa drugega telesa,

r ... razdalja med telesoma in

κ ... splošna gravitacijska konstanta, včasih označena tudi kot G .

V splošni teoriji relativnosti je pojem gravitacijske sile kot sile, ki pojema s kvadratom razdalje zavrnjen in ga zamenja nova predstava gravitacije kot lastnosti prostor-časa. Splošna teorija relativnosti je tudi takšna teorija, ki pri majhnih hitrostih in šibkih gravitacijskih poljih kot približek da Newtonov splošni gravitacijski zakon. Predložili so tudi nekaj poskusov gravitacijskih zakonov, s katerimi bi se ognili gravitacijskih singularnosti.

PRIMER: UČBENIK STRAN 81

Vesoljska postaja kroži okrog zemlje 400km nad površjem. Kolikšen je težni pospešek na tej višini? Masa zemlje je enaka 6×10^{24} potenco kg polmer pa 6400km

$$K = \frac{M_1 \times M_2}{R \text{ NA KVADRAT}} \quad \text{ALI} \quad G = \frac{G}{(R + H) \text{ NA KVADRAT}}$$

Odgovor: težni pospešek na višini 400m je torej 8,7 m/s. to je manj kot na površju zemlje